

og har set det ifjor — iaar har jeg ikke set det —, og derefter paastaar jeg, at det er gaaet fremad fra 1861 til ifjor. Derimod udtalte jeg udtrykkelig, at jeg ikke troede, at det var gaaet frem i Forhold til det, som det har kostet Staten. Vi maa regne, at Staten har givet 10,000 Rd. aarlig i 10 Aar, altsaa 100,000 Rd. Hermed haaber jeg, at det ærede Medlem vil være tilfreds; jeg sagde ikke, at det var noget overordentlig Godt.

Finantsministeren: Jeg skal paa min Kollega Indenrigsministerens Begne, tillade mig, at anbefale det Vædringsforslag, der af ham er stillet under Nr. 1. Det gaar kun ud paa nogle Forandringer i de i Lovforslaget indeholdte Terminsbestemmelser, hvilke ere en Følge af, at Lovforslagets Behandling her i Rigsdagen er trukken en Del længere hen end det var at forudsæ, da Lovforslaget blev forelagt. Det er ikke sandsynligt, at den foreslaaede Lov nu vil kunne blive stadfæstet saa tidlig, at de Terminer, som for Tiden findes fastsatte i Lovforslaget, ville kunne overholdes, og min Kollega foreslaar derfor, som sagt, nogle Forandringer i saa Henseende, som dog ikke ere af nogen større Betydning. — Hvad de øvrige Vædringsforslag angaar, der ere stillede til Lovforslaget, da maa jeg bede det ærede Thing om ved Bedømmelsen af dem vel at overveje, at saaledes som Lovforslaget nu foreligger fra Folkethinget, er det kun med megen Anstrængelse, at det er lykkes Indenrigsministeren at faa det vedtaget, idet der i Folkethinget fra Først af reiste sig en stærk Modstand mod hele den foreslaaede Foranstaltning, og idet mange Medlemmer der i lang Tid stillede sig tvivlende med Hensyn til, hvorledes de endelig skulde afgive deres Stemme i Sagen. Det har for at opnaa, hvad der nu foreligger, været nødvendigt for Indenrigsministeren paa visse Punkter at fra- vige sin Mening om, hvad der var det Hensigtsmæssigste, og at gjøre Indrømmelser paa saadanne Punkter for at redde Hovedsagen. Dette gjælder saaledes navnlig med Hensyn til Salget af de i Lovforslaget omhandlede Forpagtergaarde, skjøndt

Indenrigsministeren ganske vist er af den Mening, at det vilde være det Rigtigste at opsætte at tage Bestemmelse om Salget af Forpagtergaardene, indtil man var kommen nærmere henimod den Tid, da det nuværende Forpagtningsforhold var udløbet. Jeg maa iøvrigt tillade mig at bemærke, at dette Spørgsmaal egentlig vedrører Finantsministeren mere end Indenrigsministeren. Jeg for mit Vedkommende har nu som Finantsminister ikke nogen Tvivl om, at det, dersom de omhandlede Gaarde vare forpagtningsledige nu, vilde være, og at det, dersom Forholdene ikke forandre sig mærkeligt inden den Tid, da de atter blive ledige, vil være det Rigtigste at sælge dem. Denne min Anskuelse har dog ikke paa anden Maade indvirket paa Afgjørelsen, end at jeg paa Indenrigsministerens Spørgsmaal til mig derym har erklæret, at jeg for mit Vedkommende ikke kunde have nogen Betænkelighed ved, at en saadan Salgsbestemmelse som den, der her staaer, blev indført i Lovforslaget. Indenrigsministeren har ganske vist erkjendt, at der var noget Usædvanligt i saaledes 10 Aar isørveien at træffe en Bestemmelse af denne Natur, men han har, som sagt, troet at maatte gjøre det andet Thing en Indrømmelse med Hensyn til dette Punkt, idet man der har været misfor- noiet med, at de paagjældende Gaarde bleve bortforpagtede paany, da de sidst vare ledige, og derfor har anset det for rigtigt at sikke sig mod, at dette atter skulde kunne ske uden Thingets Samtykke. Det maa nemlig erindres, at det ikke forholder sig ganske saaledes, som den ærede Ordfører forudsatte, at man i sin Tid, naar man nærmede sig henimod, at Forpagtingerne udløbe, vil ved en simpel Resolution kunne beslutte, at Gaardene skulde afhændes. Nei, det er ikke Tilfældet. De ville kun kunne afhændes ifølge Lov, og det er jo ikke sagt, at det til enhver Tid vil staa i Rigsdagens Magt at fremtvinge Gjennemførelsen af en saadan Lov. Naar der i den her foreslaaede Lov kommer til at staa, at disse Gaarde skulde sælges, da er Rigsdagens Position i saa Henseende stærkere. Skulde det mulig saa i sin Tid forekomme Regjer- ringen, at det alligevel var bedre at forpagte